

בתחילת השבוע הגיעה לסיימה מחלוקת שהיתה סביב הסדרי התפילה בכתל המערבי. היתה זו אחת הסוגיות היותר מורכבות, טעונות וסבוכות בהן עסקתי כמזכיר ממשלה ואחר כך במשך למעלה משנתיים כחבר הצוות המייעץ לעיצוב הסדר בסוגיה זו.

ביום ראשון השתתפתי בישיבת הממשלה שאמצה את מסקנות והמלצות הצוות והצגתי את ראייתי באשר להסדר. שלוש תובנות מרכזיות מלוות הקונטקסט הראוי להבנת ההסדר המורכב, והמיטבי בנסיבות הזמן והעניין:

- א. העקרון החשוב מכל- הסדרת אפשרות תפילה וקיומם של ריטואלים דתיים בכתל המערבי, למליוני יהודים החיים מחוץ לישראל הינה עניין ליבה של מדינת ישראל ורשויותיה. ההגדרה המעין קונסטיטוציונית של ישראל כ"מדינת הלאום של העם היהודי" אינה מרכיב המיועד אך ורק לצרכי המו"מ עם הפלסטינים אלא בראש ובראשונה הגדרה בעלת יעוד ומשמעות כלפי פנים, כלפי רשויות המדינה ואזרחיה. ישנן השלכות של ניהול מעורבות ודאגה לאינטרסים של יהודים, קבוצות ובודדים החיים מחוץ למדינת ישראל ושאינם עולים בקנה אחד עם השקפת עולמם של יחידים או קבוצות מיעוט בקרב אזרחי ישראל, יהודים או ערבים, אין הדבר צריך לשתק ולרדד את האינטרס של הרוב לראות בישראל כישות המדינית הנוטלת על עצמה את האחריות ההסטורית לקיומה התמידי של "ערבות הדדית" בסיסית בין כל חלקי וקבוצות העם היהודי. הסדרת תפילה שאינה במנהג האורתודוקסי למרגלות המקום הקדוש לעם היהודי עולה בקנה אחד עם מטרת על זו.
- ב. ההסדר שאומץ הוא הוכחה לכך שאפשר ליצור הבנות והסכמות פרקטיות במרחב ציבורי טעון מחלוקות תהומיות שאינן ניתנות לגישור. הסדר זה שמשמעותו "ממשיכים קדימה" וחיים בשלום בצל מחלוקת והבדלי גישות הינו סנונית ראשונה לכיוון חדש שעל ישראל לאמץ - "פוליטיקה של פיוס", ויצירת פרקטיקות התנהלות משותפת בסביבה המכילה השקפות עולם נוגדות.
- ג. במרחב ובזמן בו נעשים מאמצים פוליטיים ותודעתיים מצד מדינות וארגונים לחתוך את חבל הטבור ההסטורי - תרבותי-דתי בין הצביליזיה היהודית לדורותיה ובין ירושלים, אי אפשר להחמיץ הזדמנות ולהתחמק משליחות הסטורית ויעוד שנפל בחלקי ובחלקם של חברי לצוות- היו"ר, מזכיר הממשלה היוצא, אביחי מנדלבליט, והמשנה ליועץ המשפטי לממשלה, דינה זילבר- להעמיק, לחזק ולסמלל הקשר בין מליוני היהודים מעבר לאוקינוס לבין ירושלים, בחזקת "אם תשכח ירושלים, תשכח ימינינו."